

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel 13.9.2023
C(2023) 6278 final

Tobias Billström
Utrikesminister
Utrikesdepartementet
Arvfurstens palats
Gustav Adolfs torg 1
SE - 103 23 Stockholm

Ämne: Anmälan 2023/375/SE

Livsmedelsverkets föreskrifter om snus, snusliknande produkter och tuggtobak

Synpunkter enligt artikel 5.2 i direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015

Herr minister,

Inom ramen för det anmälningsförfarande som fastställs i direktiv (EU) 2015/1535¹ anmälde de svenska myndigheterna den 15 juni 2023 ett utkast till ”*Livsmedelsverkets föreskrifter om snus, snusliknande produkter och tuggtobak*” (nedan kallat *det anmälda utkastet*).

Enligt meddelandet om anmälan syftar det anmälda utkastet dels till att säkerställa att tillverkningen av snusliknande produkter sker på ett hygieniskt sätt och att produkterna så långt möjligt inte innehåller farliga ämnen, dels till att verksamhetsutövarna ger sig tillkänna för kontrollmyndigheten, och förser den med grundläggande uppgifter om verksamheten.

Granskningen av det anmälda utkastet har föranlett kommissionen att lämna följande synpunkter i enlighet med artikel 5.2 i direktiv (EU) 2015/1535.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

KOMMENTARER

(i) Hänvisningar till EU:s rättsliga ram för livsmedel

Kommissionen noterar att vissa bestämmelser i det anmälda utkastet förefaller vara tillämpliga på utsläppande på marknaden av snusliknande produkter som återspeglar vissa bestämmelser i EU:s livsmedelslagstiftning.

I 2 § "Ord och uttryck" i det anmälda utkastet hänvisas särskilt till förordning (EG) nr 1333/2008² om livsmedelstillsatser, till förordning (EG) nr 1334/2008³ om aromer och vissa livsmedelsingredienser med aromgivande egenskaper för användning i och på livsmedel och till förordning (EG) nr 1935/2004⁴ om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. I 4 § "Tillsatser" i det anmälda utkastet hänvisas även till förordning (EG) nr 1333/2008 och till kommissionens förordning (EU) nr 231/2012 om fastställande av specifikationer för de livsmedelstillsatser som förtecknas i bilagorna II och III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008⁵.

I det anmälda utkastet görs dessutom ytterligare hänvisningar i 6 § "Nya livsmedel" till förordning (EU) 2015/2283⁶ om nya livsmedel och, i 9 § "Hygien" till förordning (EG) nr 852/2004⁷ om livsmedelshygien.

Kommissionen noterar att det anmälda utkastet inte innehåller någon definition av snusliknande produkter. I avsaknad av en definition av snusliknande produkter i detta utkast är det oklart om hänvisningarna till ovannämnda EU-förordningar tyder på att de svenska myndigheterna betraktar snusliknande produkter som livsmedel.

I detta avseende noterar kommissionen att i enlighet med artikel 2 i förordning (EG) nr 178/2002⁸ *"avses med livsmedel alla ämnen eller produkter, oberoende av om de är bearbetade, delvis bearbetade eller obearbetade, som är avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor"* (första stycket) och *"inbegriper inte (...) f) tobak och tobaksprodukter i den mening som avses i rådets direktiv 89/622/EEG (...)"* och påminner de svenska myndigheterna om behovet av att säkerställa att de produkter som regleras i det anmälda utkastet överensstämmer med denna EU-definition.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008 av den 16 december 2008 om livsmedelstillsatser, EUT L 354, 31.12.2008, s. 16.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1334/2008 av den 16 december 2008 om aromer och vissa livsmedelsingredienser med aromgivande egenskaper för användning i och på livsmedel och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, förordningarna (EG) nr 2232/96 och (EG) nr 110/2008 samt direktiv 2000/13/EG, EUT L 354, 31.12.2008, s. 34.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och om upphävande av direktiven 80/590/EEG och 89/109/EEG, EUT L 338, 13.11.2004, s. 4.

⁵ Kommissionens förordning (EU) nr 231/2012 av den 9 mars 2012 om fastställande av specifikationer för de livsmedelstillsatser som förtecknas i bilagorna II och III till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1333/2008, EUT L 83, 22.3.2012, s. 1.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2283 av den 25 november 2015 om nya livsmedel och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 258/97 och kommissionens förordning (EG) nr 1852/2001, EUT L 327, 11.12.2015, s. 1.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, EUT L 139, 30.4.2004, s. 1.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet, EGT L 31, 1.2.2002, s. 1.

Enligt meddelandet om anmälan (och med beaktande av den åtföljande konsekvensutredningen) förefaller snusliknande produkter (med eller utan nikotin) inte innehålla tobak, men betraktas ändå som ersättningsprodukter eller alternativ till tobaksvaror.

Såsom anges i definitionen av livsmedel som nämns ovan är det primära syftet med livsmedel att vara "avsedda att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor".

Snusliknande produkter är dock inte avsedda att förtäras, inte tuggas eller sväljas. Snusliknande produkter är snarare avsedda att eller rimligen kan förväntas absorberas av människor.

Dessutom presenteras snusliknande produkter som ett alternativ till tobaksvaror. Kommissionen har därför konsekvent ansett att sådana produkter inte klassificeras som livsmedel, inbegripet i sin reaktion på anmälan av den grundläggande rättsakten till detta anmälda utkast (2010/380/SE). Kommissionen anser därför att EU:s livsmedelslagstiftning inte är tillämplig på sådana produkter (inklusive regler om livsmedelshygien).

Kommissionen uppmanar därför de svenska myndigheterna att säkerställa

- att bestämmelserna i det anmälda utkastet inte likställer snusliknande produkter med "livsmedel" enligt definitionen i förordning (EG) nr 178/2002,
- att konsumenterna inte på något sätt uppfattar snusliknande produkter som livsmedel genom det anmälda utkastet, och
- att förfarandena för bristande efterlevnad av livsmedelslagstiftningen inte kommer att tillämpas på snusliknande produkter eftersom de inte utgör livsmedelsprodukter (t.ex. anmälningsskyldigheter enligt systemet för snabb varning om livsmedel och foder (RASFF) för bristande efterlevnad av lagstiftningen om livsmedelstillsatser).

(ii) Hänvisningar till livsmedelstillsatser som godkänts enligt EU-lagstiftningen

Kommissionen vill dessutom uppmärksamma de svenska myndigheterna på följande punkter om godkända livsmedelstillsatser enligt EU:s livsmedelslagstiftning.

Livsmedelstillsatser godkänns, i enlighet med artikel 6.1 b i förordning (EG) nr 1333/2008, under förutsättning bland annat att *"det finns ett skäligt tekniskt behov som inte kan tillgodoses på andra ekonomiskt och tekniskt genomförbara sätt"*.

I det anmälda utkastet anges i 4 § att godkända "livsmedelstillsatser" enligt EU:s livsmedelslagstiftning kan användas vid tillverkning av snusliknande produkter.

Det automatiska godkännandet av godkända "livsmedelstillsatser" för användning i snusliknande produkter skulle innebära en utvidgning av möjligheten att använda livsmedelstillsatser till produkter som inte utgör livsmedel. Eftersom användningen av dessa livsmedelstillsatser har visat sig ha ett tekniskt behov endast när det gäller livsmedel har de endast godkänts för användning i livsmedel på grundval av förordning (EG) nr 1333/2008.

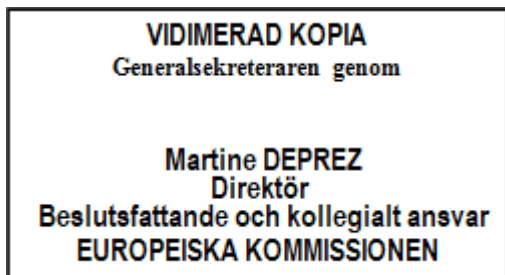
Med tanke på den automatiska tillämpningen av en sådan bestämmelse vill kommissionen uppmana de svenska myndigheterna att klargöra hur de avser att se till att ingredienser som ökar smakligheten eller har färegenskaper – som kan godkännas som livsmedelstillsatser men endast efter en bedömning av ett tekniskt behov i förhållande till livsmedel – inte används i snusliknande produkter, som är ersättningsprodukter till tobaksvaror.

I detta sammanhang skulle kommissionen vilja be de svenska myndigheterna att i sitt lagförslag lämna ytterligare uppgifter om användningen av livsmedelstillsatser i dessa produkter, särskilt när det gäller exponeringsnivån för användarna. Även om dessa produkter inte kan betraktas som livsmedel använder de samma ämnen som används som livsmedelstillsatser.

Kommissionen uppmanar de svenska myndigheterna att ta hänsyn till ovanstående synpunkter.

Kommissionen erinrar vidare om att när den slutliga texten har antagits ska den överlämnas till kommissionen i enlighet med artikel 5.3 i direktiv (EU) 2015/1535.

Högaktningsfullt,

å kommissionens vägnar

Kerstin Jorna
Generaldirektör

Generaldirektoratet för inre
marknaden, industri,
entreprenörskap samt små och
medelstora företag